

La cultura local davant la tempesta global

Publicat per [Interacció](#) [1] el 18/02/2020 - 10:34 | Última modificació: 19/05/2026 - 11:14

Les polítiques culturals locals han deixat de gestionar únicament equipaments, programacions o patrimoni. El text de Ramón Zallo situa la cultura en un escenari molt més ampli: el d'una transformació profunda del capitalisme, de la comunicació i de les formes de convivència. Escrit després dels anys més durs de la crisi econòmica, *Objetivos y desafíos de las políticas culturales locales* proposa una lectura especialment significativa perquè combina diagnòstic estructural, dades de despesa pública i reflexió sobre els límits i potencialitats del municipalisme cultural.

Zallo parteix d'una idea central: el territori continua sent l'espai natural de la vida compartida, fins i tot en plena expansió digital. És en l'àmbit local on es produeixen la convivència, els conflictes, la identificació col·lectiva i la capacitat de construir sentit compartit. Per això defensa que qualsevol comunitat que aspiri a ser habitable, inclusiva o democràtica necessita una política cultural ambiciosa.

L'article descriu un context especialment tens. D'una banda, la mercantilització cultural i les grans plataformes globals erosionen els ecosistemes culturals locals i debiliten la producció cultural de proximitat. De l'altra, emergeixen noves demandes vinculades a la participació ciutadana, la diversitat cultural, la governança compartida i els drets culturals. El text detecta aquí una contradicció important: mentre les administracions perden capacitat d'incidència, la ciutadania exigeix més participació i més reconeixement.

Una de les aportacions més rellevants és la lectura crítica de la despesa cultural pública. Zallo mostra com, durant la crisi, l'administració local va acabar assumint gran part del sosteniment cultural mentre l'Estat i les comunitats autònomes reduïen fortament les seves aportacions. Aquesta dada no apareix com un èxit municipalista, sinó com el símptoma d'un deteriorament general de les polítiques culturals.

El text també qüestiona alguns imaginaris dominants de les darreres dècades. La "ciutat creativa" o la "ciutat intel·ligent" són llegides amb cautela perquè sovint han subordinat la cultura a objectius urbanístics, turístics o econòmics. Davant d'això, Zallo reivindica la idea de "ciutat culta": una ciutat que mesura el seu desenvolupament no només per la innovació o la competitivitat, sinó també pels seus nivells de pràctica cultural, convivència, educació i capacitat crítica.

El tram final de l'article és gairebé un programa de treball per a les polítiques culturals locals: reforçar ecosistemes culturals propis, impulsar equipaments de nova generació, garantir l'accés i la diversitat, fomentar la creació local, treballar des de la cooperació entre administracions i avançar cap a models de governança compartida. La cultura ja no hi apareix només com a oferta institucional, sinó com a infraestructura col·lectiva i espai de construcció democràtica.

Zallo defensa unes polítiques culturals locals capaces de sostenir ecosistemes culturals propis, reforçar la participació i generar espais de cultura compartida.

Referència

Zallo, R. (2019). En el contexto de los cambios socioeconómicos y políticos: objetivos y desafíos de las políticas culturales locales. *Informe sobre el estado de la cultura en España 2019* (41–53). Fundación Alternativas. [Text de l'informee complet \(pdf\)](#) [2]

Categories: Article

Categories: Articles i anàlisi

Etiquetes: polítiques culturals

Etiquetes: governança cultural

Etiquetes: desenvolupament territorial

Etiquetes: participació cultural

Etiquetes: valor públic de la cultura

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2020/cultura-local-tempesta-global>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/informe_sobre_el_estado_de_la_cultura_2019.pdf

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/8048>